

**UCHWAŁA NR RG-XLVI/559/22
RADY GMINY NOWINY**

z dnia 28 marca 2022 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Zwalczania Narkomanii w Gminie Nowiny
na rok 2022**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 08 marca 1990r. „o samorządzie gminnym” (Dz. U. z 2022r. poz. 559), art. 41 ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982r. „o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi” (Dz. U. z 2021r. poz. 1119 ze zmianami), art. 10 ust. 2, ust. 3 i 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. „o przeciwdziałaniu narkomanii” (Dz. U. z 2020r. poz. 2050 ze zmianami) w związku z art. 21 ustawy z dnia 17 grudnia 2021r. „o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw” (Dz. U. z 2021r. poz. 2469) Rada Gminy uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zwalczania Narkomanii w Gminie Nowiny na rok 2022, stanowiący załącznik nr 1 do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Traci moc uchwała Nr RG-XLIII/520/21 Rady Gminy Nowiny z dnia 29 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zwalczania Narkomanii w Gminie Nowiny na rok 2022.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy

Zbigniew Pyk

**Gminny Program Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii
na rok 2022**

Nowiny, 2022

Spis treści

Wstęp	3
Rozdział I	
Podstawy prawne i założenia programowe	4
1.1. Podstawy prawne Programu	4
Rozdział II	
Diagnoza problemów społecznych w gminie w kontekście uzależnień	6
2.1. Dane demograficzne	6
2.2. Lokalne zagrożenia społeczne w grupie dorosłych mieszkańców	7
2.2.1. Spożywanie alkoholu	8
2.2.2. Palenie papierosów	8
2.2.3. Zażywanie narkotyków i dopalaczy	9
2.2.4. Przemoc w rodzinie	9
2.2.5. Uzależnienia behawioralne	10
2.3. Problemy społeczne w środowisku dzieci i młodzieży	10
2.3.1. Alkohol	11
2.3.2. Papierosy	11
2.3.3. Narkotyki i dopalacze	12
2.3.4. Postawy wobec używania substancji psychoaktywnych	12
2.3.5. Przemoc w środowisku szkolnym	12
2.3.6. Uzależnienia behawioralne	13
2.4. Lokalny rynek alkoholowy	14
2.5. Działalność profilaktyczna wśród dzieci i młodzieży	16
2.6. Pomoc psychospołeczna, prawna, terapeutyczna, socjalna i ochrona przed zjawiskiem przemocy w rodzinie.	18
2.6.1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	18
2.6.2. Punkt Konsultacyjny	19
2.6.3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	20
2.6.4 Punkt Środowiskowy w Nowinach	22
	1

2.7. Pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna	22
2.8. Współpraca z Policją	23
2.9. Instytucjonalne zasoby gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień	23
2.10. Wnioski z diagnozy	24
Rozdział III	
Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla gminy Nowiny na rok 2022	25
3.1. Adresaci Programu	25
3.2. Cele i zadania	26
3.3. Zasady wynagradzania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	32
3.4. Sposób realizacji i finansowanie	33
3.5. Monitoring i ewaluacja	34

Wstęp

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Nowiny na rok 2022, zwany dalej „Programem”, jest zapisem działań, które w roku 2022 realizowane będą w ramach zadań własnych gminy Nowiny w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Program przedstawia zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, zgodnie z którymi zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności tworzenie warunków do prowadzenia działalności wychowawczej, profilaktycznej i informacyjnej, ograniczenie dostępności do alkoholu, leczenia, rehabilitacji i reintegracji osób uzależnionych od alkoholu, zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Program opracowano zgodnie z założeniami zawartymi w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025, dotyczącymi obszaru profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień. Wykorzystano również wytyczne Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zawarte w opracowaniu „Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na 2022 rok” oraz diagnozę lokalnych zagrożeń społecznych przeprowadzoną dla gminy Nowiny w 2018 roku.

Sposoby realizacji zadań zawartych w Programie dostosowane są do zdiagnozowanych potrzeb i możliwości ich realizowania w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe.

Rozdział I

Podstawy prawne i założenia programowe

1.1. Podstawy prawne Programu

Podstawowym aktem prawnym regulującym kwestie związane z uzależnieniem od alkoholu jest w Polsce ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.). Zgodnie z art.4¹ ust.1 tejże ustawy „prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy”.

Ustawodawca wskazał następujące obszary działań:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok dla gminy Nowiny opracowano także na podstawie następujących aktów prawnych:

- 1) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2021 r. poz. 2469 z późn. zm.);
- 2) ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.);
- 3) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.);
- 4) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.);
- 5) ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2021 r. poz. 2469 z późn. zm.);
- 6) ustawa z dnia 29 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685 z późn. zm.);
- 7) ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2021 r. poz. 2490 z późn. zm.),
- 8) ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2120 z późn. zm.),
- 9) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz.U. z 2021 r. poz. 642).

Rozdział II

Diagnoza problemów społecznych w gminie w kontekście uzależnień

Diagnoza problemów uzależnień i zasobów ich rozwiązywania w gminie Nowiny została przygotowana przy wykorzystaniu informacji i danych przekazanych przez jednostki i instytucje samorządowe, działające w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie, a także na podstawie badania ankietowego pn. „Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych” przeprowadzonego w 2018 roku w gminie Nowiny wśród trzech grup reprezentujących trzy lokalne środowiska: dorośli mieszkańcy, dzieci i młodzież szkolna oraz sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży alkoholu.

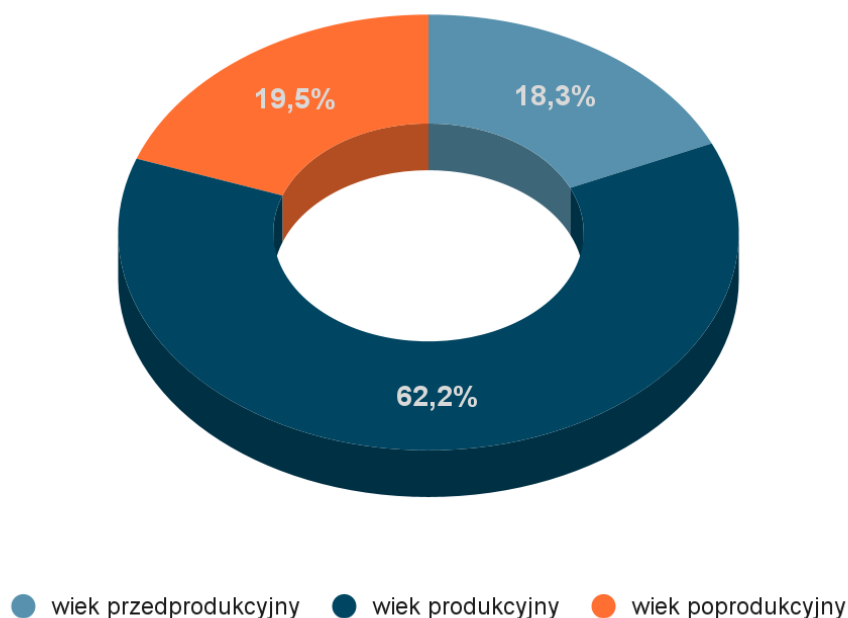
2.1. Dane demograficzne¹

Gmina Nowiny liczy 7 919 mieszkańców, z czego 50,4% stanowią kobiety, a 49,6% mężczyźni. W latach 2002-2020 liczba mieszkańców wzrosła o 15,8%. Średni wiek mieszkańców wynosi 40,5 lat i jest mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa świętokrzyskiego oraz nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski.

62,2% mieszkańców gminy Sitkówka-Nowiny jest w wieku produkcyjnym, 18,3% w wieku przedprodukcyjnym, a 19,5% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

Wykres 1. Ludność gminy Nowiny wg grup ekonomicznych.

¹ Źródło: www.polskawliczbach.pl/gmina_Sitkowka_Nowiny oraz Bank Danych Lokalnych GUS

Mieszkańcy gminy zawarli w 2020 roku 37 małżeństw, co odpowiada 4,7 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to więcej od wartości dla województwa pomorskiego oraz więcej od wartości dla Polski. 29,9% mieszkańców gminy Nowiny jest stanu wolnego, 58,3% żyje w małżeństwie, 2,3% mieszkańców jest po rozwodzie, a 9,2% to wdowy/wdowcy.

Gmina Nowiny ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -11. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -1,39 na 1000 mieszkańców gminy. W 2020 roku urodziło się 72 dzieci, w tym 55,3% dziewczynek i 45,7% chłopców.

2.2. Lokalne zagrożenia społeczne w grupie dorosłych mieszkańców

Głównym celem badania była identyfikacja zagrożeń społecznych w środowisku lokalnym, w szczególności obejmujących zagadnienia związane ze spożywaniem alkoholu, postawami wobec alkoholu oraz problematyką uzależnienia, zagadnienia związane z używaniem substancji psychoaktywnych, takich jak narkotyki i dopalacze oraz zagadnienia związane z przemocą w rodzinie oraz przekonaniami dotyczącymi wychowywania dzieci.

Badania miały charakter anonimowej ankiety i obejmowały mieszkańców z terenu gminy Nowiny, którzy ukończyli osiemnasty rok życia. Badaniem objęto łącznie 100 mieszkańców, w tym 63 kobiety i 37 mężczyzn. Średnia wieku respondentów wyniosła 46 lat.

2.2.1. Spożywanie alkoholu

Z przeprowadzonych badań wynika, że większość badanych mieszkańców gminy Nowiny spożywa alkohol dosyć rzadko. Łącznie 68% respondentów pije alkohol kilka razy w roku lub kilka razy w miesiącu. Warto jednak zauważyć, że prawie jedna trzecia (29%) respondentów deklaruje, że spożywa alkohol co najmniej raz w tygodniu lub częściej. 42% badanych deklaruje, iż jednorazowo spożywają niewielkie ilości alkoholu, jednakże co szósty respondent przyznaje, że spożywa jednorazowo duże ilości alkoholu (od 7 do 9 porcji). Ponad jedna trzecia (36%) respondentów deklaruje abstynencję. W związku z powyższym, należy uznać, że mieszkańcy gminy Nowiny odzwierciedlają postawy wobec picia alkoholu o średnim poziomie ryzyka.

Wiedza na temat negatywnych skutków spożywania alkoholu jest wśród mieszkańców gminy na wysokim poziomie. Respondenci jednogłośnie twierdzą, że kobiety w ciąży nie powinny pić alkoholu (100%), że prowadzenie pojazdów po spożyciu alkoholu nie jest bezpieczne (100%), a także, że alkohol nie jest środkiem, który pomaga w trudnych sytuacjach życiowych (98%). Jednocześnie co ósmy badany uważa, że osoby nieletnie mają łatwość w zakupie alkoholu w lokalnych sklepach, ale tylko 60% mieszkańców jest zdania, że dostęp do alkoholu powinien być ograniczony lub kontrolowany. Ponadto większość badanych (57%) uważa, w okolicy znajduje się odpowiednia liczba punktów, w których można kupić alkohol. 43% respondentów deklaruje, że na terenie gminy jest za dużo punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

2.2.2. Palenie papierosów

Ponad połowa (54%) badanych mieszkańców gminy Nowiny nie znajduje się obecnie w nałogu nikotynowym. Okazyjnie pali papierosy co piąty badany (22%), a regularnie - co ósmy (12%). 11% respondentów przyznaje, że pali e-papierosy.

Prawie połowa respondentów (46%) uważa, że e-papierosy są tak samo szkodliwe, jak klasyczne papierosy. Jednakże, 13% uważa, że są one mniej szkodliwe niż tradycyjne

papierosy. 40% badanych jest przeciwnego zdania, stwierdzając, że mają one gorszy wpływ na zdrowie człowieka niż tradycyjne papierosy.

2.2.3. Zażywanie narkotyków i dopalaczy

Problem zażywania narkotyków i dopalaczy wśród dorosłych mieszkańców gminy praktycznie nie występuje. Zdecydowana większość mieszkańców twierdzi, że nie zna w swoim otoczeniu osób przyjmujących substancje psychoaktywne (97%). Wśród stosowanych w środowisku lokalnym substancji znalazła się marihuana – 3% respondentów zna osoby, które przyjmują tę substancję. Żaden z respondentów nie wie, gdzie można nabyć środki odurzające, takie jak narkotyki czy dopalacze.

2.2.4. Przemoc w rodzinie

Tylko co piąty badany (21%) twierdzi, że nie zna w swoim otoczeniu osób doświadczających przemocy w rodzinie. 4% badanych przyznaje, że ma w swoim otoczeniu osoby będące ofiarami przemocy domowej, a aż 75% ma podejrzenia, że tak się dzieje.

Wśród badanych mieszkańców 88% badanych wie do jakich instytucji może zgłosić się osoba doświadczająca przemocy w rodzinie. Badani wskazywali najczęściej policję i gminny ośrodek pomocy społecznej..

83% badanych mieszkańców gminy Nowiny uważa, że przyczyną przemocy w rodzinie jest alkohol. Warto pamiętać, że spożywanie alkoholu nasila tendencję do stosowania przemocy, ale nie jest jej bezpośrednią przyczyną. Oznacza to, że wyleczenie uzależnienia od alkoholu nie oznacza zakończenia problemu przemocy w rodzinie.

Warto zauważyć, że wśród mieszkańców zauważalna jest relatywnie wysoka świadomość na temat specyfiki przemocy. Większość zgadza się z tym, że ofiarą przemocy w rodzinie może stać się zarówno kobieta, jak i mężczyzna (73%), a także, nie ulega stereotypowemu myśleniu, że przemoc występuje tylko w rodzinach z marginesu społecznego (99%). Ponadto zdecydowana większość mieszkańców uważa, że przemoc w rodzinie to sytuacja, której nie można pozostawić samej sobie, czasem konieczna jest pomoc osób trzecich czy interwencja policji. Mieszkańcy zdają sobie sprawę z tego, że przemoc występuje pod wieloma postaciami i jest sytuacją skomplikowaną.

Badani mieszkańcy gminy Nowiny nie przejawiają postaw wychowawczych, które są charakterystyczne dla tradycyjnego, tj. konserwatywnego wychowania, w którym obecna jest przemoc wobec dzieci. Mieszkańcy nie zgadzają się ze stwierdzeniem, że aby prawidłowo wychować dziecko należy od czasu do czasu dawać mu klapsa (100%), a także są przeciwni twierdzeniu, że dziecko powinno bać się rodziców, bo wtedy łatwiej o posłuszeństwo i szacunek (100%). Respondenci nie zgadzają się ze stwierdzeniem, że kary fizyczne hartują dziecko i pozwalają mu lepiej radzić sobie w przyszłości (100%), uważają natomiast, że ich stosowanie powinno być zakazane prawem (100%).

2.2.5. Uzależnienia behawioralne

Jednym z bardzo niebezpiecznych uzależnień behawioralnych jest uzależnienie od hazardu. O hazardzie mówi się, że jest to ukryty nałóg, ponieważ nie widać od razu wyraźnych symptomów uzależnienia. Niestety, uzależnienie od hazardu często współwystępuje z innymi problemami, jak nadużywanie alkoholu czy narkotyków. Pierwsze kroki w świecie hazardu, to zwykle korzystanie z gier internetowych, automatów czy zakładów bukmacherskich. Zapytaliśmy mieszkańców gminy Nowiny o ich doświadczenia z tego typu formami rozrywki. 76% respondentów oceniło zjawisko uzależnienia od hazardu jako rzadkie w ich lokalnym środowisku. 73% respondentów nie wie, gdzie mogą zgłosić się osoby uzależnione od hazardu.

Kolejnym niebezpiecznym uzależnieniem behawioralnym jest uzależnienie od korzystania z komputerów i Internetu. Większość mieszkańców gminy Nowiny ocenia, że jest to powszechny problem w ich lokalnej społeczności (66%).

2.3. Problemy społeczne w środowisku dzieci i młodzieży

Podstawowym celem przeprowadzonych badań była analiza postaw i przekonań wobec substancji psychoaktywnych: alkoholu, narkotyków i dopalaczy, a także zbadanie skali występowania zjawiska przemocy w środowisku szkolnym.

W badaniu wzięli uczniowie klas starszych klas szkół podstawowych oraz uczniowie klas gimnazjalnych w gminie Nowiny. Łącznie w badaniu wzięło udział 265 uczniów.

2.3.1. Alkohol

Spożywanie napojów alkoholowych przez dzieci i młodzież szkolną w gminie jest zauważalnym problemem - już prawie co trzeci uczeń klas 5-8 szkoły podstawowej oraz 71% uczniów klas gimnazjalnych ma za sobą inicjację alkoholową. Wśród okoliczności sięgania po napoje alkoholowe uczniowie często wskazują na jednorazowe lub okazjonalne picie w towarzystwie rodziny lub podczas spotkań ze znajomymi. Część uczniów przyznaje się do spożywania alkoholu kilka razy w miesiącu lub częściej, jednak większość uczniów deklaruje, że nie pije alkoholu regularnie.

Ponad połowa uczniów klas starszych szkoły podstawowej oraz jedna trzecia gimnazjalistów nie wie, czy da się kupić alkohol, gdy nie ma się ukończonych 18 lat. Może to sugerować, że ta część uczniów nigdy nie podejmowała próby nabycia alkoholu. Jednocześnie 17% uczniów klas 5-8 oraz 47% gimnazjalistów twierdzi, że zakup alkoholu przez osobę nieletnią jest raczej lub bardzo łatwy, a 27% uczniów klas podstawowych i 22% uczniów klas gimnazjalnych uważa, że jest to raczej lub bardzo trudne, bo zwykle w sklepach pytają o dowód. Oznaczać to może, że ci uczniowie lub ich rówieśnicy mogą być klientami w punktach ze sprzedażą alkoholu.

2.3.2. Papierosy

Badanie wykazało, że inicjację nikotynową ma za sobą 13% uczniów szkoły podstawowej oraz 37% gimnazjalistów. Uczniowie przyznają, że pierwszego papierosa zapalili na spotkaniu ze znajomymi oraz w szkole. Większość uczniów z gminy Nowiny, którzy mają za sobą inicjację nikotynową aktualnie nie pali papierosów.

Uczniowie klas podstawowych w większości oceniają, że ich koledzy raczej nie palą lub pali tylko kilka osób (łącznie 63%). Wśród gimnazjalistów podobnie stwierdza już tylko 29% uczniów.

Większość uczniów klas podstawowych nie wie, czy łatwo jest kupić papierosy osobie, która jest niepełnoletnia (57%). Wśród uczniów klas gimnazjalnych tylko 29% wskazało, że nie wie, natomiast 58% z nich oceniło, że jest to raczej i bardzo łatwe.

2.3.3. Narkotyki i dopalacze

Wyniki badań wskazują, uczniowie w gminie Nowiny nie przejawiają problemów związanych z przyjmowaniem narkotyków i dopalaczy. Jak wynika z deklaracji uczniów zdecydowana większość z nich nie próbowała nigdy narkotyków lub dopalaczy (SP 5-8 – 96%; GIM – 93%). Substancje, które przyjmowały osoby deklarujące kontakt z narkotykami to głównie marihuana (GIM -12%) oraz LSD (SP 5-8 - 6%). Powyższe wartości jednak odzwierciedlają pojedyncze deklaracje uczniów, ponieważ zdecydowana większość badanych wskazała, że ten problem ich nie dotyczy (SP 5-8 - 92%; GIM – 80%).

Zdecydowana większość uczniów klasy podstawowych (89%) i klas gimnazjalnych (71%) w gminie Nowiny nie wie, gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze. Jednakże już co piąty (22%) gimnazjalista uważa, że jest to łatwe lub raczej łatwe.

2.3.4. Postawy wobec używania substancji psychoaktywnych

Zdecydowana większość uczniów w gminie Nowiny przejawia właściwe postawy i przekonania wobec używania substancji psychoaktywnych. Większość uczniów jest zdania, że picie alkoholu nie pomaga się wyluzować i zapomnieć o smutkach (SP 5-8 -74%; GIM - 66%), a także, że bez alkoholu można się świetnie bawić na imprezie (SP 5-8 - 79%; GIM- 76%). Uczniowie uważają, że alkohol jest szkodliwy, szczególnie dla osób poniżej 18 roku życia (SP 5-8 - 63%; GIM - 56%), a także, że od dopalaczy można się uzależnić równie łatwo jak od narkotyków (SP 5-8 - 72%; GIM- 83%). Uczniowie nie uważają za normalne sytuacji, w której osoby w ich wieku piją regularnie alkohol (SP 5-8 - 83%; GIM- 81%) lub próbują narkotyków czy dopalaczy (SP 5-8 - 83%; GIM - 85%). Nie zgadzają się także ze stwierdzeniem, że dopalacze są mniej szkodliwe niż narkotyki (SP 5-8 - 73%; GIM - 90%), ani, że jeśli ktoś bierze narkotyki z umiarem to się nie uzależni (SP 5-8 - 79%; GIM- 86%). Uczniowie twierdzą, że w ich szkole palenie papierosów nie jest modne (SP 5-8 - 67%; GIM - 44%)

2.3.5. Przemoc w środowisku szkolnym

Problemem wśród młodych mieszkańców gminy są przypadki agresji i przemocy z jakimi młodzi ludzie spotykają się w środowisku szkolnym. Pomimo iż 47% uczniów klas podstawowych oraz 49% uczniów klas gimnazjalnych deklaruje, że nigdy nie zdarzyło im się

doświadczyć przemocy w szkole, to co szósty uczeń klas 5-8 oraz co czternasty gimnazjalista przyznaje, że doświadcza przemocy w szkole w różnorodnych formach (m.in. fizycznej lub psychicznej) często lub nawet bardzo często.

Większość uczniów czuje się w szkole bezpiecznie (SP 5-8 - 86%, GIM - 100%). Jednakże, co siódmy uczeń klas 5-8 przyznaje, że raczej lub zdecydowanie nie czuje się w swojej szkole bezpiecznie, ponadto spora część badanych twierdzi, że w ich szkole są uczniowie, których się boją (SP 5-8 - 27%; GIM - 15%). Z odpowiedzi udzielonych przez uczniów wynika, także, że w szkołach obecny jest zwyczaj „chrztu” uczniów – przyznaje to 11% uczniów klas podstawowych 5-8 oraz 12% gimnazjalistów.

2.3.6. Uzależnienia behawioralne

Większość uczniów spędza przed komputerem od dwóch do trzech godzin dziennie (SP 5-8 - 44%; GIM - 41%). 15% uczniów klas 5-8 oraz 29% uczniów klas gimnazjalnych deklaruje, że spędza przed komputerem od czterech do pięciu godzin, a 19% uczniów klas podstawowych oraz 17% uczniów klas gimnazjalnych nawet więcej niż 5 godzin dziennie. W praktyce może to oznaczać, że po przyjściu ze szkoły korzystanie z komputera jest dla nich jedyną formą spędzania czasu.

Uczniowie najczęściej wykorzystują komputer do grania w gry komputerowe (SP 5-8 - 38%; GIM - 27%). W następnej kolejności znajdują się portale społecznościowe (SP 5-8 - 28%; GIM - 24%) oraz strony internetowe ze śmiesznymi obrazkami i filmami (SP 5-8 - 10%; GIM - 12%).

Łącznie 73% uczniów szkoły podstawowej oraz 83% młodzieży gimnazjalnej deklaruje, że brak dostępu do Internetu nie miałby dla nich znaczenia lub też wpływ ten byłby niewielki. Jednocześnie relatywnie niewielka grupa uczniów stwierdziła, że korzystanie z komputera jest dla nich na tyle istotne, że brak takiej możliwości odczuliby negatywnie (SP 5-8 - 11%; GIM - 2%).

Większość uczniów nie korzystała nigdy z formy „rozrywki” jaką jest gra na automatach (SP 5-8 - 75%; GIM - 61%). Aczkolwiek, ogólny odsetek uczniów, którzy mieli kontakt z grą na automatach, jest zauważalny.

W porównaniu do gier na automatach, internetowe gry „na pieniądze” są niewiele mniej popularne wśród dzieci i młodzieży z gminy Nowiny. 82% młodszych i 66% starszych uczniów nie ma doświadczenia z taką formą rozrywki.

2.4. Lokalny rynek alkoholowy

Alkohol jest towarem legalnym, jednak wymagającym specjalnych regulacji prawno-administracyjnych i finansowych w związku z powodowaniem strat społecznych, ekonomicznych oraz zdrowotnych. Alkohol jest szczególnym towarem rynkowym i nie podlega zasadom wolnego rynku. Polska polityka alkoholowa wprowadziła wobec alkoholu regulacje o charakterze reglamentacyjnym, co oznacza, że państwo polskie zezwala na handel alkoholem, ale ingeruje w kwestie związane z jego dostępnością.

Rada Gminy na poziomie lokalnym podejmuje uchwały w zakresie ograniczania dostępności alkoholu poprzez limitowanie punktów sprzedaży, określanie zasad usytuowania tych punktów oraz możliwość wprowadzenia ograniczenia w godzinach nocnej sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży.

Dostępność alkoholu ma wpływ na wielkość konsumpcji, a ta z kolei ma wpływ na rozpowszechnienie problemów. Wzrost liczby punktów sprzedaży, przedłużenie godzin otwarcia, samoobsługa prowadzi do wzrostu konsumpcji, natomiast ograniczenie dostępności – do jej spadku.

W gminie Nowiny funkcjonuje 21 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, z podziałem na punkty sprzedaży napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży i do spożycia w miejscu sprzedaży.

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) wynosi: dla napojów alkoholowych do 4,5% oraz od 4,5% do 18% - 17, natomiast dla napojów powyżej 18% - 16.

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) wynosi: dla napojów alkoholowych do 4,5% - 4, natomiast dla napojów alkoholowych od 4,5% do 18% oraz powyżej 18% - 1.

Tabela 1. Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych wg zawartości alkoholu.

Zawartość alkoholu	do 4,5%	od 4,5% do 18%	powyżej 18%
--------------------	---------	----------------	-------------

Sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży	17	17	16
Sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży	4	1	1

Niewątpliwie ważną grupą, która może zarysować szczególnie obraz problemów związanych z alkoholem występujących w mieście są sami pracownicy punktów sprzedaży alkoholu, spotykający się codziennie w swojej pracy z konsumentami. Ich postawy wobec osób nabywających/konsumujących alkohol oraz przestrzeganie prawa w zakresie sprzedaży alkoholu mogą w znaczącym stopniu przyczynić się do ograniczenia problemów związanych z nadużywaniem alkoholu zarówno przez nieletnich jak i dorosłych.

Badanie przeprowadzono wśród 21 sprzedawców napojów alkoholowych w punktach sprzedaży na terenie gminy. Grupa badana stanowiła 1 kobietę i 20 mężczyzn. 20 respondentów to pracownicy punktów, natomiast 1 osoba to właściciel. Średnia wieku przebadanych sprzedawców wyniosła 36 lat.

Badanie miało na celu poznanie postawy sprzedawców napojów alkoholowych względem sprzedaży alkoholu osobom nieletnim oraz osobom nietrzeźwym, spożywania alkoholu w miejscu jego sprzedaży oraz nieprzyjemnych sytuacji zainicjowane przez osoby spożywające alkohol.

W badaniu zdecydowana większość sprzedawców (95%) napojów alkoholowych wskazała, że alkohol zawarty w piwie jest tak samo groźny, jak ten zawarty w wódce. Świadczy, to pośrednio o wysokim poziomie wiedzy i świadomości badanych na temat szkodliwości napojów o potencjalnie niższej zawartości procentowej alkoholu. Ponadto nieco ponad połowa badanych uważa, że dostęp do napojów alkoholowych powinien być ograniczany lub kontrolowany. Z drugiej strony, aż 48% badanych nie widzi potrzeby ograniczania bądź kontroli sprzedaży napojów alkoholowych.

Wszyscy badani sprzedawcy są przeciwko spożywaniu alkoholu przez kobiety w ciąży, a także prowadzeniu pojazdów po spożyciu alkoholu (100%). Uważają także, że spożywanie alkoholu nie pomaga w trudnych sytuacjach życiowych (100%).

Sprzedawcy napojów alkoholowych w gminie Nowiny w zdecydowanej większości (90%) oceniają, że osoby małoletnie nie mają łatwego dostępu do alkoholu i jednocześnie są zdania, że alkohol nie powinien być sprzedawany osobom poniżej 18 roku życia (100%).

Osoby niepełnoletnie sporadycznie podejmują próby zakupu napojów alkoholowych. Przypadki próby zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie zdarzają się kilka razy w roku (48%) lub kilka razy w miesiącu (24%).

Spożywanie alkoholu w obrębie punktu sprzedaży w niektórych sklepach wydaje się być rzadkim zjawiskiem. W opinii większości sprzedawców, takie sytuacje w ogóle się nie zdarzają, a tylko co piąty badany twierdzi, że zdarzają się kilka razy w miesiącu (19%).

Żaden ze sprzedawców nie doświadczył w ciągu ostatnich 3 miesięcy sytuacji, w której konieczne było wezwanie policji z prośbą o interwencję w związku z nieprzyjemnym zajściem związanym ze spożywaniem alkoholu w obrębie sklepu.

Sprzedawcy napojów alkoholowych w gminie Nowiny odpowiedzialnie podchodzą do sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim. 90% sprzedawców nigdy nie sprzedało alkoholu osobie, co do której miała podejrzenie, że jest nieletnia.

W przypadku wątpliwości, co do wieku osoby kupującej alkohol 81% badanych deklaruje, że zawsze sprawdza dowody potwierdzające wiek, a często robi to 19% sprzedawców. Uzyskane wartości świadczą o odpowiedzialnej postawie sprzedawców wobec zakazu sprzedaży alkoholu i wyrobów nikotynowych osobom nieletnim.

Łącznie 95% badanych oceniło funkcjonowanie kontroli punktów sprzedaży raczej i bardzo dobrze.

2.5. Działalność profilaktyczna wśród dzieci i młodzieży

W ramach realizacji zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Nowiny wśród dzieci i młodzieży szkolnej corocznie są prowadzone szeroko rozumiane działania profilaktyczne, informacyjne i edukacyjne w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu narkomanii.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych konsekwentnie realizuje liczne działania profilaktyczne mające wpływ na postawy uczniów. Działania profilaktyczne, skierowane do szkół, odbywały się we wszystkich szkołach podstawowych oraz przedszkolu samorządowym. W roku 2018 zrealizowano dwie edycje programu Debata, który jest rekomendowany przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W roku 2019 przeprowadzono kolejne programy rekomendowane takie jak: Cukierki, Magiczne Kryształki oraz Archipelag Skarbów, NOE, Korekta, Spójrz Inaczej. Programy zostały dobrane w taki sposób, by objąć wszystkie grupy wiekowe.

Oddziaływania profilaktyczne wśród dzieci w gminie Nowiny rozpoczynają się już na poziomie przedszkolnym i są kontynuowane aż do etapu ukończenia edukacji. Liczne warsztaty, spotkania i konsultacje motywują rodziców do aktywnego uczestniczenia w życiu dziecka i pielęgnowania w nim postaw, które zabezpieczą je przed zagrożeniami związanymi z substancjami psychoaktywnymi oraz innymi trudnościami.

Miesiąc czerwiec we wszystkich placówkach oświatowych jest miesiącem profilaktyki. Z okazji Dnia Dziecka w gminie organizowane są pikniki i festyny z wykorzystaniem różnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci, młodzież i osoby dorosłe. W każde spotkanie zaangażowani są przedstawiciele instytucji odpowiedzialnych za działania profilaktyczne w gminie: członkowie GKRPA, policja, pedagodzy szkolni, przedstawiciele Rady Gminy oraz osoby duchowne. Na podkreślenie zasługuje ogromne zaangażowanie osób dorosłych w realizację poszczególnych przedsięwzięć, w tym rodziców dzieci i młodzieży oraz aktywny udział w działaniu profilaktycznym z udziałem policji – wykonywanie prostych czynności przy użyciu alkogoogli, które już na stałe wpisały się w scenariusze wszystkich spotkań.

Ważnym elementem działań profilaktycznych kierowanych do dzieci jest praca psychologa z dziećmi oraz ich rodzicami w Przedszkolu Samorządowym w Nowinach. W poprzednich latach psycholog przeprowadził szereg oddziaływań takich jak: konsultacje dla rodziców, obserwacje i charakterystyka funkcjonowania dzieci w grupie przedszkolnej, zajęcia indywidualne z dzieckiem, zajęcia w ramach wczesnego wspomagania rozwoju, spotkania zespołów ds. udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz konsultacje z wychowawcami przedszkolnymi.

Spotkania z rodzicami najczęściej koncentrowały się wokół udzielania porad i wskazówek ogólnowychowawczych, ale także rozmów wspierających w trudnych sytuacjach

rodzinnych. Częstym powodem konsultacji psychologicznych osób dorosłych były sytuacje rozwodu, śmierci bliskiej osoby czy akceptacji nowego członka rodziny.

Obserwacje dzieci prowadzono w trakcie zajęć przedszkolnych, zebrane w ten sposób informacje uzupełniano wywiadem z wychowawcą grupy, tak aby jak najpełniej zidentyfikować potrzeby dziecka i jego możliwości psychofizyczne. Obserwacji dzieci dokonywano najczęściej pod kątem trudności w funkcjonowaniu emocjonalno-społecznym, określenia poziomu ogólnego rozwoju, identyfikacji całościowych zaburzeń rozwojowych.

Zajęcia indywidualne z dzieckiem były prowadzone jako metoda terapeutyczna, ale także diagnostyczna, służąca poszerzeniu informacji na temat funkcjonowania dziecka.

Psycholog prowadził także zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju oraz brał udział w spotkaniach zespołu nauczycieli udzielających i organizujących pomoc psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolu. Współpraca psychologa z gronem pedagogicznym polegała najczęściej na udzielaniu pomocy w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych, konsultacjach z dyrekcją w sprawach udzielania pomocy psychologicznej potrzebującym dzieciom, udzielaniu pomocy w tworzeniu programów wczesnego wspomagania oraz interpretowaniu dokumentacji psychologicznej

W zakresie profilaktyki dotyczącej przeciwdziałania alkoholizmowi i przemocy w rodzinie gmina ściśle współpracowała z Posterunkiem Policji w Nowinach. Funkcjonariusze policji przeprowadzali spotkania prewencyjne z dziećmi i młodzieżą przy wykorzystaniu alkogogli.

2.6. Pomoc psychospołeczna, prawna, terapeutyczna, socjalna i ochrona przed zjawiskiem przemocy w rodzinie.

2.6.1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej świadczył pomoc materialną oraz prowadził pracę socjalną wobec rodzin z problemem alkoholowym w oparciu o kontrakt socjalny. Osoby uzależnione kierowane są do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych lub grup wsparcia AA. Pracownicy socjalni współpracują również z ośrodkami terapii uzależnień i współuzależnień, poradniami zdrowia psychicznego, z Sądem

Rejonowym, kuratorami sądowymi, Policją oraz placówkami opiekuńczo – wychowawczymi. Problemom alkoholowym często towarzyszy przemoc w rodzinie.

W 2021 roku kontynuował działalność Zespół Interdyscyplinarny, do którego zadań należy integrowanie i koordynowanie działań podmiotów z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W szczególności zadania te polegają na diagnozowaniu problemu przemocy, inicjowaniu interwencji w środowisku dotkniętym przemocą, rozpowszechnianiu informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy oraz inicjowaniu działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

2.6.2. Punkt Konsultacyjny

W gminie Nowiny funkcjonuje Punkt Konsultacyjny, który świadczy pomoc w zakresie:

- konsultacji psychologa, terapeuty i prawnika dla osób uzależnionych od alkoholu i osób współuzależnionych,
- pomocy psychologicznej dla dzieci z rodzin, w których występuje problem z alkoholem, przemocą domową, narkotykami, w tym również pomoc psychiatryczną,
- organizacji warsztatów psychologicznych dla kobiet, poświęconych problemom uzależnień, depresji, kłopotom wychowawczym, przemocą domową,
- informowania o uzależnieniu środkami odurzającymi i psychoaktywnymi oraz o możliwościach leczenia osób uzależnionych,

W Punkcie można uzyskać informację o:

- możliwości podjęcia terapii dla osób uzależnionych od alkoholu w Przychodni Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia w Kielcach ul. Jagiellońska 72, Kielce ul. Manifestu Lipcowego, Kielce ul. Grunwaldzka 47,
- placówkach prowadzących działalność profilaktyczną, leczniczą i rehabilitacyjną służących pomocą uzależnionym od narkotyków, czyli Poradni Profilaktyki i Terapii Uzależnień „MONAR” Kielce ul. Malików 150b i Poradni Terapii Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych „Nadzieja Rodzinie” Kielce ul. Karczówkowska 36,

- działalności Punktu Konsultacyjnego ds. Narkomanii w Kielcach przy ul. Jagiellońskiej 72.

Konsultacje psychologiczne w Punkcie odbywały się w formie: jednorazowych konsultacji psychologicznych, doradztwa, poradnictwa psychologicznego, konsultacji i przekierowania do innego specjalisty (np. terapeuta uzależnień, grupa terapeutyczna lub wsparcia, psychiatra), interwencji oraz interwencji kryzysowej, mediacji, konsultacji rodzinnej, konsultacji pedagogiczno – wychowawczej (wypracowanie strategii wychowawczych), konsultacji psychoedukacyjnej lub profilaktycznej, wielokrotnych spotkań, pracy nad problemem/trudnością, wizyt domowych oraz doradztwa zawodowego.

Obszary problemowe zgłaszane w ramach konsultacji psychologicznych to przede wszystkim uzależnienia (od substancji psychoaktywnych, behawioralne), współuzależnienie, kryzysy emocjonalne, kryzysy adaptacyjne, nieporozumienia i kryzysy rodzinne, konflikty z prawem, utrata pracy, rozwód, śmierć bliskiej osoby, problemy związane z separacją, rozwodem oraz związane z podziałem pieczy rodzicielskiej, trudności wychowawcze, kryzysy tożsamości, zaburzenia osobowości, zaburzenia odżywiania, zaburzenia lękowe i nerwicowe, problemy ze snem, zaburzenia seksualne, zaburzenia psychosomatyczne, przemoc w rodzinie (głównie osoby doznające przemocy, ale także osoby starsze doznające przemocy ze strony dzieci i wnuków), zaburzenia okresu dorastania (stany depresyjne, zaburzenia opozycyjno - buntownicze) i inne.

Konsultacje terapeutyczne dotyczyły takich problemów jak: uzależnienie, współuzależnienie, przemoc oraz DDA.

Poradnictwo prawne dotyczyło osób dotkniętych problemami alkoholizmu, przemocy domowej i związanych z tym sytuacji w rodzinach takich jak: separacje, rozwody, alimenty, rozdzielenie majątkowe, ustalenie opieki nad dziećmi, przemoc wobec osób starszych i ochrona ich interesów, eksmisje w trybie art. 11a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, a także sprawy spadkowe.

2.6.3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Ważnym zadaniem, wynikającym z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jest działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania

Problemów Alkoholowych, na której spoczywa między innymi obowiązek podejmowania czynności, zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

W 2020 roku do Komisji wpłynęło 28 wniosków o skierowanie na leczenie odwykowe - tyle samo, co w roku poprzednim oraz o 5 więcej w porównaniu do roku 2018 (2018 r. - 23, 2019 r. - 28). Wydano 19 opinii przez biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania do leczenia w zakładzie leczniczym (2018 r. - 14, 2019 r. - 17). Wobec 11 osób, które nie podjęły dobrowolnego leczenia Komisja skierowała wnioski do Sądu (w 2018 r. - 9, w 2019 r. - 9) w celu zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Nowiny w ostatnich trzech latach nie przeprowadziła żadnej kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, wydała natomiast w 2020 roku 12 postanowień opiniujących lokalizację punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym dotyczących zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży. Dla porównania, w latach poprzednich Komisja wydała zezwoleń : w 2018 r. - 8, w 2019 r. - 2.

Tabela 2. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2018-2020.

	2018	2019	2020
Posiedzenia GKRPA (ogółem), w tym:	12	12	10
Ogólne posiedzenia Komisji	12	12	10
Posiedzenia podkomisji interwencyjno-motywującej	0	0	0
Przeprowadzono rozmowy	0	0	0
Wnioski o leczenie odwykowe	23	28	28
Zlecenia przeprowadzenia badania przez biegłych sądowych	14	17	19
Wnioski do Sądów w sprawie obowiązku leczenia odwykowego	9	9	11

Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych	0	0	0
Postanowienia opiniujące lokalizację punktów sprzedaży napojów alkoholowych (ogółem) w tym:	9	2	12
• dotyczących jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	0	0	0
• dotyczących zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży	9	2	12
• postanowienia negatywne	0	0	0

2.6.4 Punkt Środowiskowy w Nowinach

Na terenie gminy Nowiny funkcjonuje Punkt Środowiskowy, który na co dzień działa jako świetlica środowiskowa dla dzieci i młodzieży - alternatywna forma spędzania czasu wolnego. W Punkcie realizowanych jest szereg zajęć korekcyjnych, edukacyjnych, profilaktycznych i integracyjnych dla dzieci i młodzieży. Działalność Punktu opiera się także na współpracy w organizacji ferii zimowych, wakacji dla dzieci, festynów rodzinnych i pikników z okazji Dnia Dziecka.

Punkt Środowiskowy współpracuje z grupą AA „Wytrwaj” poprzez promowanie zdrowego stylu życia rodzin, organizację integracyjnych wyjazdów grupy AA i wychowanków świetlicy oraz integracyjnego pieszego rajdu dla mieszkańców gminy i członków grupy AA, a także z parafią w Nowinach – poprzez organizację wspólnych wyjazdów integracyjnych w okresie ferii zimowych oraz wakacji.

2.7. Pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna

Na terenie gminy funkcjonuje grupa samopomocowa dla osób uzależnionych AA „Wytrwaj”. W ramach działania grupy odbywają się cotygodniowe spotkania w Punkcie Środowiskowo – Konsultacyjnym będące elementem wsparcia i utrzymywania abstynencji. Osoby uzależnione otrzymują wsparcie grupy „AA” również poprzez wspólne spotkania z okazji świąt i wyjazdów integracyjnych.

W roku 2021 gmina Nowiny kontynuowała współpracę ze Świętokrzyskim Centrum Profilaktyki i Edukacji w Kielcach oraz Ośrodkiem Terapii Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnień w Kielcach przy ul. Jagiellońskiej i ul. Grunwaldzkiej. Współpraca ta polegała na bieżącym przekazywaniu informacji o postępie w terapii, rozmowami z terapeutami Przychodni, wspólnych decyzjach odnośnie dalszego przebiegu postępowania leczniczego, szczególnie w przypadkach, gdy pacjenci przestają uczęszczać do Przychodni.

2.8. Współpraca z Policją

Gmina Nowiny aktywnie współpracuje z Policją w zakresie:

- kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych. - Kontrole przeprowadzane są przez Komisariat Policji w Chęcinach i Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- prowadzenia działań edukacyjno – profilaktycznych w szkołach poprzez realizację programów profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży,
- współpracę z Wydziałem ds. Nieletnich Komendy Miejskiej Policji w Kielcach,
- prowadzenia oddziaływań profilaktycznych skierowanych do pijanych kierowców oraz ofiar i sprawców przemocy.

2.9. Instytucjonalne zasoby gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień

Na terenie gminy Nowiny funkcjonuje szereg instytucji i organizacji realizujących zadania z zakresu profilaktyki rozwiązywania problemów uzależnień w środowisku lokalnym. Wśród nich należy wymienić:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowinach,
2. Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowinach,
3. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
4. Punkt Konsultacyjny w Nowinach,
5. Punkt Środowiskowy w Nowinach;
6. Komisariat Policji w Nowinach,
7. Komisariat Policji w Chęcinach,
8. Wydział ds. Nieletnich Komendy Miejskiej Policji w Kielcach,

9. Sąd Rejonowy w Kielcach,
10. Grupę AA “Wytrwaj”.
11. Świętokrzyskie Centrum Profilaktyki i Edukacji w Kielcach,
12. Ośrodek Terapii Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnienia w Kielcach,
13. Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Kielcach,
14. Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Piekoszowie;
15. Placówki oświatowe i kulturalne,
16. Zakłady opieki zdrowotnej,
17. Inne podmioty realizujące zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień posiadające w swoich statutach zapisy umożliwiające realizację tych zadań na terenie gminy Nowiny.

2.10. Wnioski z diagnozy

Po przeprowadzeniu diagnozy problemów uzależnień i zasobów ich rozwiązywania w gminie Nowiny wyodrębniono kilka obszarów, w których konieczne jest podjęcie działań przez władze samorządowe. W działaniach na rzecz profilaktyki i przeciwdziałaniu uzależnieniom należy skupić się na:

1. Prowadzeniu systematycznego monitoringu skali zjawiska uzależnień w gminie oraz potrzeb w zakresie ich rozwiązywania.
2. Stałej współpracy lokalnych instytucji celem przeciwdziałaniu uzależnieniom.
3. Kontynuacji działań mających na celu zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej oraz psychospołecznej dla osób uzależnionych i ich rodzin.
4. Prowadzeniu działań mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych, w tym przeprowadzaniu kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.
5. Prowadzeniu działalności informacyjno-edukacyjnej w lokalnej społeczności w zakresie profilaktyki uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych i przemocy w rodzinie.
6. Prowadzeniu działalności profilaktycznej wśród dzieci i młodzieży, w tym realizacji programów profilaktycznych w szkołach i placówkach oświatowych.
7. Wspieraniu działalności instytucji i organizacji pozarządowych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Rozdział III

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla gminy Nowiny na rok 2022

Na podstawie przedstawionej diagnozy problemów uzależnień w gminie Nowiny oraz zasobów umożliwiających przeciwdziałanie uzależnieniom, w tym behawioralnym, stworzono Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Nowiny na rok 2022.

Program określa cel główny i cele szczegółowe, wyznacza kierunki działań, realizatorów i adresatów Programu, instytucje i organizacje współpracujące. Cele i działania odpowiadają na potrzeby mieszkańców gminy w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania problemom uzależnień i podlegać będą monitoringowi i ewaluacji. Program ma istotne znaczenie dla realizacji celów polityki społecznej w skali lokalnej.

3.1. Adresaci Programu

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Nowiny na rok 2022 skierowany jest przede wszystkim do:

- dzieci i młodzieży, a także ich rodziców, opiekunów i wychowawców,
- rodzin osób z problemem uzależnień i przemocy,
- kobiet w ciąży i innych osób dorosłych, w tym kierowców,
- konsumentów i sprzedawców napojów alkoholowych,
- osób pijących w sposób szkodliwy oraz osób uzależnionych,
- pracowników instytucji działających na terenie gminy, zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień,
- przedstawicieli władz lokalnych,
- mieszkańców gminy, którzy w życiu prywatnym lub zawodowym stykają się z problemem uzależnień.

3.2. Cele i zadania

Głównym celem wyznaczonym w Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Nowiny na rok 2022 jest:

Ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z uzależnienia od alkoholu, narkotyków, a także uzależnień behawioralnych poprzez prowadzenie działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych oraz podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców gminy Nowiny.

Osiągnięciu celu głównego ma służyć realizacja przedstawionych poniżej celów szczegółowych.

I CEL SZCZEGÓŁOWY: Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem, tym uzależnieniem od czynności.

ZADANIA:

1. Prowadzenie działalności interwencyjno-edukacyjno-motywującej Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym:
 - prowadzenie rozmów motywacyjno informacyjnych z osobami uzależnionymi od alkoholu oraz członkami ich rodzin,
 - kierowanie na badania do biegłych i pokrywania kosztów sporządzenia opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
 - sporządzanie wniosków do sądu o wszczęcie postępowania w przedmiocie leczenia odwykowego.
2. Rozpowszechnianie informacji o dostępności usług terapeutycznych i pomocowych dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz prowadzenie edukacji w zakresie szkodliwości alkoholu, innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.
3. Wspieranie programów i działań stowarzyszeń abstynenckich poprzez m.in. prowadzenie klubu abstynentów i organizację spotkań trzeźwościowych oraz doposażenie placówek m.in. w materiały promocyjne, pomoce i sprzęty.

4. Współpraca ze Świętokrzyskim Centrum Profilaktyki i Edukacji w Kielcach, Ośrodkiem Terapii Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnienia w Kielcach, Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Kielcach, Poradnią Psychologiczną – Pedagogiczną w Piekoszowie oraz innymi instytucjami w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Realizatorzy:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowinach,
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowinach,
3. Posterunek Policji w Nowinach,
4. Sąd Rejonowy w Kielcach,
5. placówki leczenia odwykowego,
6. stowarzyszenia abstynenckie,
7. terapeuci i specjaliści ds. uzależnień.

Wskaźniki:

1. Liczba posiedzeń GKRPA,
2. Liczba przeprowadzonych rozmów motywacyjno -informacyjnych,
3. Liczba osób i rodzin, z którymi przeprowadzono rozmowy motywacyjno - informacyjne,
4. Liczba osób skierowanych na badanie biegłych sądowych,
5. Liczba wydanych opinii lekarskich,
6. Liczba wniosków skierowanych do Sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia w zakładzie leczenia odwykowego.
7. Liczba klubów abstynenta i grup samopomocowych w gminie,
8. Liczba i rodzaj programów i działań stowarzyszeń abstynenckich,
9. Liczba osób biorących udział w spotkaniach w stowarzyszeniach abstynenckich,
10. Liczba i rodzaj podjętych wspólnie działań z innymi instytucjami w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

II CEL SZCZEGÓŁOWY: Zwiększenie dostępności pomocy psychologicznej oraz prawnej dla rodzin osób uzależnionych, w szczególności ochrona przed przemocą w rodzinie.

ZADANIA:

1. Prowadzenie poradnictwa psychologicznego i prawnego w Punkcie Konsultacyjnym dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem oraz członków ich rodzin w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie.
2. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez realizację procedury „Niebieskiej Karty” we współpracy Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych z przedstawicielami innych instytucji, w tym Policji.
3. Prowadzenie działalności informacyjnej wśród mieszkańców w zakresie możliwości uzyskania wsparcia dla osób i rodzin, w których występuje problem uzależnień oraz przemoc w rodzinie.

Realizatorzy:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowinach,
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowinach,
3. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy,
4. Posterunek Policji w Nowinach,
5. Sąd Rejonowy w Kielcach,
6. terapeuci i specjaliści ds. uzależnień.

Wskaźniki:

1. Liczba i rodzaj porad i konsultacji udzielonych w Punkcie Konsultacyjnym,
2. Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy Punktu Konsultacyjnego,
3. Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty”,
4. Liczba i rodzaj działań informacyjnych podjętych wśród społeczności lokalnej.

III CEL SZCZEGÓŁOWY: Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym w społeczności lokalnej, w szczególności wśród dzieci i młodzieży.

ZADANIA:

1. Realizacja programów profilaktyki uzależnień (w tym uzależnień behawioralnych) i przeciwdziałania przemocy realizowanych w placówkach oświatowych w formie zajęć

informacyjno - edukacyjnych dla całej społeczności szkolnej (uczniów, rodziców oraz kadry pedagogicznej), w tym: programów rekomendowanych, warsztatów, pogadanek, prelekcji i innych oddziaływań o charakterze profilaktycznym i edukacyjnym.

2. Promowanie zdrowego stylu życia oraz wspieranie alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież poprzez zapewnienie całorocznej działalności świetlicy w GOK Nowiny,
3. Realizacja oddziaływań psychologicznych w Przedszkolu Samorządowym w Nowinach,
4. Organizacja aktywnych form wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży z elementami edukacji w zakresie profilaktyki uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych.
5. Prowadzenie w lokalnej społeczności działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie promocji zdrowia, profilaktyki uzależnień (w tym uzależnień behawioralnych) i przemocy w rodzinie, dostępności usług terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz wspieranie działań promujących zdrowy i trzeźwy styl życia poprzez organizację akcji profilaktyczno-edukacyjnych i/lub festynów rodzinnych, np. ognisko integracyjne dla mieszkańców gminy oraz grupy AA, impreza profilaktyczna z okazji Dnia Dziecka.
6. Przygotowanie, zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych i profilaktycznych (np. ulotek, broszur, plakatów, nagród) i innych form służących oddziaływaniom profilaktycznym.
7. Prowadzenie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców oraz bezpieczeństwa ruchu drogowego.
8. Współdział w ogólnopolskich i regionalnych kampaniach edukacyjnych związanych z problematyką uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych i przemocy w rodzinie.

Realizatorzy:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowinach,
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowinach,
3. Punkt Środowiskowy w Nowinach,
4. Posterunek Policji w Nowinach,
5. placówki oświatowe w gminie,
6. instytucje kultury,

7. kluby sportowe,
8. organizacje pozarządowe i inne podmioty realizujące działania w zakresie uzależnień.

Wskaźniki:

1. Liczba i rodzaj działań profilaktycznych realizowanych w placówkach oświatowych,
2. Liczba realizowanych programów profilaktycznych, w tym programów rekomendowanych,
3. Liczba uczniów biorących udział w programach/ zajęciach profilaktycznych,
4. Liczba dzieci biorących udział w zorganizowanym wypoczynku,
5. Liczba dzieci uczęszczających do Punktu Środowiskowego,
6. Liczba i rodzaj zajęć prowadzonych w Punkcie Środowiskowym,
7. Liczba i rodzaj działań profilaktycznych wśród mieszkańców oraz liczba odbiorców tych działań,
8. Liczba i rodzaj dystrybuowanych materiałów edukacyjnych i profilaktycznych,
9. Liczba i rodzaj działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców oraz bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz liczba odbiorców tych działań.

IV CEL SZCZEGÓŁOWY: Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych oraz ochronie przed przemocą w rodzinie.

ZADANIA:

1. Aktywna współpraca z Policją, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, placówkami oświatowymi, instytucjami kultury oraz innymi lokalnymi instytucjami prowadzącymi działania w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie.
2. Współpraca i wspieranie organizacji pozarządowych i innych podmiotów zaangażowanych w działalność na rzecz społeczności lokalnej w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym grup samopomocowych,
3. Zabezpieczenie organizacyjno - finansowe warunków działalności Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

4. Finansowanie i organizowanie szkoleń, warsztatów i innych form podnoszenia kwalifikacji dla pracowników służb, instytucji oraz organizacji zajmujących się pracą z osobami uzależnionymi i stosującymi przemoc, a także z członkami ich rodzin, w tym z dziećmi i młodzieżą.

Realizatorzy:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowinach,
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowinach,
3. Posterunek Policji w Nowinach,
4. pedagodzy, psychologzy, terapeuci,
5. organizacje pozarządowe i inne podmioty realizujące działania w zakresie uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Wskaźniki:

1. Liczba i rodzaj zadań publicznych realizowanych przez organizacje pozarządowe oraz wysokość środków przeznaczonych na realizację tych zadań,
2. Liczba osób objętych ww. działaniami,
3. Liczba i rodzaj działań grup samopomocowych,
4. Liczba członków Komisji biorących udział w posiedzeniach,
5. Liczba i rodzaj form szkoleniowych oraz liczba uczestników.

V CEL SZCZEGÓŁOWY: Prowadzenie działań mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych oraz przeciwdziałanie naruszeniom prawa w związku z prowadzeniem sprzedaży napojów alkoholowych.

ZADANIA:

1. Opiniowanie przez Komisję wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.
2. Przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz aktów prawa miejscowego, dotyczących w szczególności zakazu sprzedawania alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym oraz reklamy alkoholu.

3. Prowadzenie działań edukacyjnych, skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.
4. Podejmowanie interwencji w związku z łamaniem przepisów prawa dotyczących obrotu napojami alkoholowymi oraz związanych z zakazem reklamy i promocji napojów alkoholowych.

Realizatorzy:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowinach,
2. Posterunek Policji w Nowinach.

Wskaźniki:

1. Liczba wydanych postanowień Komisji dot. zaopiniowania wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych,
2. Liczba kontroli przeprowadzonych w punktach sprzedaży napojów alkoholowych,
3. Liczba i rodzaj podjętych działań edukacyjnych wobec sprzedawców napojów alkoholowych.
4. Liczba i rodzaj interwencji w związku z łamaniem przepisów prawa dotyczących obrotu napojami alkoholowymi.

3.3. Zasady wynagradzania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zgodnie z art. 41 ust. 4 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w skład gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Art. 41 1 ust. 5 ww. ustawy nakłada obowiązek ujęcia zasad wynagradzania członków GKRPA w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

Członkom Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień przysługuje ryczałtowe wynagrodzenie za:

- prace związane z inicjowaniem, opiniowaniem i monitorowaniem realizacji zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

- opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- kontrolę przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na podstawie upoważnienia Wójta,
- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
- inicjowanie działań zmierzających do udzielania pomocy rodzinom, w których występuje przemoc.

Przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w związku z prowadzeniem czynności administracyjnych pobierają wynagrodzenie w następujący sposób:

- 200 zł. brutto za każdorazowy udział w posiedzeniach GKRPA oraz przygotowanie dokumentacji na posiedzenie komisji przez przewodniczącego,
- 180 zł. brutto za każdorazowy udział w posiedzeniu komisji oraz przygotowanie protokołu z posiedzenia komisji,
- 150 zł. brutto za każdorazowy udział w posiedzeniu komisji oraz udział w kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych według potrzeb, przeprowadzanych w dniu posiedzenia komisji.

Podstawą wynagrodzenia, o którym mowa jest udział w pracach Komisji potwierdzony podpisem na liście obecności.

3.4. Sposób realizacji i finansowanie

Koordynatorem Programu jest Pełnomocnik Wójta Gminy ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

Realizacja zadań w ramach Programu finansowana będzie ze środków własnych gminy pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (zgodnie z art. 182 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

Na realizację zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Nowiny na rok 2022 w

projekcie budżetu gminy przeznaczono kwotę zł, w tym: na przeciwdziałanie alkoholizmowizł oraz na przeciwdziałanie narkomaniizł.

3.5. Monitoring i ewaluacja

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Nowiny na rok 2022 podlega monitoringowi, za który odpowiedzialny jest Pełnomocnik Wójta Gminy ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

Monitoring polegać będzie na corocznym, systematycznym zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych działań od podmiotów zaangażowanych w realizację Programu. Monitoring Programu umożliwi analizę realizacji podejmowanych działań, a także pozwoli na ocenę ich skuteczności i efektywności. W celu oceny stopnia wdrożenia działań zostaną wykorzystane wskaźniki monitoringowe dotyczące każdego założonego celu szczegółowego.

W celu rzeczywistej oceny stopnia realizacji Programu przeprowadzona zostanie ewaluacja. Jej zadaniem jest ocena czy działania założone w Programie przynoszą zamierzone efekty. Ewaluacja prowadzona będzie w oparciu o posiadane sprawozdania merytoryczne i finansowe, dotyczące realizacji zadań dofinansowanych z budżetu gminy, a także dane statystyczne, wskaźniki oraz trendy wieloletnie.

Działania w ramach monitoringu i ewaluacji dostarczą również informacji dotyczących ewentualnych potrzeb związanych z wprowadzeniem modyfikacji najważniejszych kierunków działań celem maksymalizacji zamierzonych efektów realizacji Programu.

PLAN WYDATKÓW
GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ ZWALCZANIA NARKOMANII
realizowanych w roku 2022

I.	Zwiększenie dostępności terapeutycznej i rehabilitacyjnej osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin	
	Realizacja przez cały rok - UG	Realizacja w ramach dotacji celowej - GOK Perła
1.	<p>Bieżąca działalność punktu konsultacyjnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) wynagrodzenie dla terapeuty - dyżury w punkcie konsultacyjnym – 12.480,00 b) wynagrodzenie dla psychologa - dyżury w punkcie konsultacyjnym – 23.040,00 c) wynagrodzenie dla osoby sprzątajacej punkt – 4.200,00 d) zakup ulotek, literatury, pomocy merytorycznych, filmów profilaktycznych, niezbędnych do realizacji oddziaływań profilaktycznych, w tym dotyczącą przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym – 1.000,00 e) zakup artykułów niezbędnych do utrzymania czystości w punkcie konsultacyjnym oraz środki do dezynfekcji i maseczki, niezbędne do pracy specjalistów i członków gminnej komisji – 500,00 f) umowa psycholog – realizacja oddziaływań w Przedszkolu Samorządowym w Nowinach (dyżury dla rodziców przedszkolnych oraz obserwacje dzieci w grupach) – 6.500,00 g) Zakup wyposażenia do punktu konsultacyjnego i komisji alkoholowej - 2.500,00 	
II.		

	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, przemoc, pomocy społecznej, psychologicznej i prawnej.		
1.	Dyżury psychologa i terapeuty w Punkcie Konsultacyjnym w Nowinach.	W ramach punktu konsultacyjnego	
2.	Bieżąca działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych a w tym: a) przyjmowanie wniosków o leczenie odwykowe, b) informowanie o procedurze „Niebieskiej Karty” oraz przyjmowanie zawiadomień w ramach „Niebieskiej Karty”, c) udzielanie porad o dostępności placówek leczenia odwykowego oraz różnorodności świadczonych w nich usług, d) motywowanie do podejmowania terapii rodzinnych, e) motywowanie do podejmowania terapii dla osób współuzależnionych,- f) prowadzenie rejestru osób korzystających z pomocy prawnika oraz psychiatry dziecięcego.	W ramach pracy członków GKRPA oraz Przewodniczącej	
III.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informatycznej, edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży.		
1.	Bieżąca działalność Punktu Środowiskowego w Nowinach dla dzieci i młodzieży w ramach profilaktyki drugorzędowej:	54.463,00	Dotacja dla GOK „Perła”
	a) wynagrodzenia osobowe pracownika Świetlicy Środowiskowej i ich pochodne składniki		53.463,00
	b) zakup energii + ścieki + woda + centralne ogrzewanie	3.500,00	
	c) opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	1.500,00	
	d) zakup usługi internetowej	1.000,00	
	e) zakup materiałów i wyposażenia, a w tym: • akcesoriów komputerowych		1.000,00

	<ul style="list-style-type: none"> • zakup artykułów niezbędnych do bieżącego funkcjonowania świetlicy takich jak: gry, art. biurowe, piśmienne, środki chemiczne, art. spożywcze, żarówki i inne • zakup drobnych upominków dla dzieci uczęszczających do świetlicy z okazji Dnia Dziecka i Mikołaja • organizacja ogniska dla dzieci ze świetlicy środowiskowej (zakup artykułów spożywczych) • zakup artykułów niezbędnych do zorganizowania spotkania wigilijnego dla dzieci ze świetlicy • zakup nagród za udział w konkursach i programach profilaktycznych 		
2.	Organizacja programów profilaktycznych, w tym zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym takie jak: warsztaty, programy, wywiadowki i spotkania profilaktyczne w szkołach gminnych i przedszkolu:	10.000,00	
	a) Realizacja programów profilaktyczno – edukacyjnych: wywiadowki profilaktyczne, warsztaty, konkursy, imprezy profilaktyczne w szkołach, zakup materiałów edukacyjnych związanych z profilaktyką, w tym dotyczącą przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym: <ul style="list-style-type: none"> • SP Nowiny • SP Kowala • SP Bolechowice • Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Nowinach 		
	b) Organizacja imprezy sportowej w Przedszkolu Samorządowym w Nowinach z okazji Dnia Dziecka	1.000,00	
3.	Organizacja oddziaływań profilaktyki narkomanii w placówkach oświatowych: <ol style="list-style-type: none"> 1. SP Nowiny 2. SP Kowala 3. SP Bolechowice 4. Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Nowinach 	3.000,00	
4.	Działania edukacyjne w środowisku pracy: <ol style="list-style-type: none"> 1. Szkolenie edukacyjne dla kadry pracowniczej i pracowników dotyczące wzorów picia, szkód powodowanych przez alkohol oraz dotyczące podejmowania interwencji wobec pracowników. 	3.000,00	

IV.	Bieżąca działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.		
1.	Koszty podróży krajowych (delegacje członków komisji).	800,00	
2.	Wynagrodzenia członków Komisji: a) wynagrodzenie przewodniczącego- 150 zł. brutto za posiedzenie b) wynagrodzenia Zastępcy Przewodniczącego i członków komisji: * 200 zł. brutto za udział w posiedzeniu komisji oraz przygotowanie dokumentacji na posiedzenie komisji przez przewodniczącego (200 zł. x 12 posiedzeń = 2.400,00), * 180 zł. brutto za udział w posiedzeniu komisji oraz przygotowanie protokołu z posiedzenia komisji przez zastępcę przewodniczącego (180 x 12 posiedzeń = 2.160,00), * 150 brutto za udział w posiedzeniu komisji (150 zł. x 4 osoby x 12 posiedzeń) członków komisji oraz udział w kontrolach punktów sprzedaży alkoholu według potrzeb, przeprowadzanych w dniu posiedzenia komisji.	11.760,00	
3.	Podnoszenie kwalifikacji członków gminnych komisji poprzez udział w szkoleniach / konferencjach / seminariach oraz pokrycie związanych z tym kosztów udziału i dojazdu, finansowanie szkolenia sprzedawców napojów alkoholowych. (zasady rozliczania delegacji zgodnie z obowiązującymi w urzędzie gminy regulacjami dotyczącymi zwrotu kosztów podróży pracowników).	3.000,00	
4.	Wydawanie opinii przez lekarzy biegłych w sprawie uzależnienia od alkoholu: (umowy zawarte z psychiatrą i psychoterapeutą uzależnień), (opinie sądowe - zaliczki), opłaty sądowe za wnioski	12.000,00	
5.	Pozostałe wydatki wynikające z realizacji Gminnego Programu w ciągu roku, a) w tym: opracowanie diagnozy problemów społecznych gminy wraz z przygotowaniem gminnego programu, zakup materiałów do udziału w kampaniach społecznych, zakup innych materiałów niezbędnych do realizacji zadań edukacyjno – profilaktycznych Gminnego Programu takich jak: zakup art. spożywczych, nagród i innych materiałów niezbędnych do przeprowadzania imprez i innych spotkań profilaktycznych oraz do bieżącej realizacji działań profilaktycznych, objętych Gminnym Programem.	8.286,32	

Plan Wydatków

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zwalczania Narkomanii

dla Gminy Nowiny

na rok 2022

CELE SZCZEGÓŁOWE SŁUŻĄCE REALIZACJI ZADAŃ NA ROK 2022

ZESTAWIENIE PLANOWANYCH WYDATKÓW

Lp.	Dział	Rozdział	Paragraf	Określenie celu	Planowana kwota
	851	85154		Dotacja celowa dla GOK „Perła” na realizację zadań wynikających z Gminnego Programu: - wynagrodzenie 1 etat – 53.463,00 - zakup art. plastycznych, biurowych – 1.000,00	54.463,00
			4110	Składki na ubezpieczenie społeczne	3.300,00
			4120	Fundusz Pracy	462,00
	851	85154	4170	Wynagrodzenia bezosobowe:	57.980,00
				1. umowa - psycholog dla osób uzależnionych, dyżurującego w Punkcie Konsultacyjnym	23.040,00
				2. wynagrodzenia Przewodniczącego, zastępcy oraz członków komisji za udział w posiedzeniach	11.760,00
				3. umowa psycholog – realizacja działań profilaktycznych w Przedszkolu Samorządowym w Nowinach oraz dyżury rodziców dzieci przedszkolnych i szkolnych w Punkcie Konsultacyjnym	6.500,00
				4. umowa - terapeuta dla osób uzależnionych, dyżurujących w Punkcie Konsultacyjnym	12.480,00
				5. umowa - sprzątanie pomieszczenia punktu konsultacyjnego	4.200,00
	851	8514	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	5.000,00
				1. zakup materiałów i wyposażenia niezbędnych do pracy punktu konsultacyjnego w Nowinach oraz środków czystościowych	2.500,00
				2. zakup artykułów niezbędnych do utrzymania czystości, art. dezynfekcyjne i maseczki jednorazowe na potrzeby prac komisji oraz specjalistów dyżurujących	500,00
				3. zakup nagród i upominków dla dzieci za udział w imprezie sportowo – profilaktycznej w Samorządowym	1.000,00

				Przedszkolu w Nowinach.	
				4. zakup materiałów edukacyjnych: ulotek, broszur, pakietów profilaktycznych w tym związanych z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.	1.000,00
	851	85154	4260	Zakup energii	3.000,00
				1. zakup energii, c.o. i wody do Punktu Konsultacyjnego w Nowinach	3.000,00
	851	85154	4300	Zakup usług pozostałych	30.786,32
				1. finansowanie szkoleń z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii, (członkowie komisji, członkowie zespołu interdyscyplinarnego terapeuta, psycholog)	3.000,00
				2. szkolenie edukacyjne dla kadry pracowniczej i pracowników dotyczące wzorów picia, szkód powodowanych przez alkohol oraz dotyczące podejmowania interwencji wobec pracowników	3.000,00
				3. umowa z psychologiem oraz psychiatrą: usługa badania + opinia	6.000,00
				4. zakup programów profilaktycznych do szkół: a) SP Nowiny b) SP Kowala c) SP Bolechowice d) Zespół Szkół Ponadpodstawowych	10.000,00
				5. inne wydatki wynikające z realizacji programu w tym: wykonanie diagnozy problemów społecznych wraz z opracowaniem gminnego programu	8.286,32
				6. opłaty za ścieki, wodę i c.o.	500,00
	851	85154	4360	Opłaty z tyt. zakupu usług telekomunikacyjnych	2.500,00
				1. opłaty za telefon w punkcie	2.500,00
	851	85154	4410	Podróże służbowe krajowe	800,00
	851	85154	4390	Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz analiz i opinii	6.000,00
				1. koszty związane z wydaniem opinii przez biegłych sądowych (psychiatra + psycholog) w związku z postanowieniami sądowymi	5.000,00
				2. koszty sądowe	1.000,00
	851	85153		Zwalczanie narkomanii	3.000,00
	851	85153	4210	Zakup nagród, materiałów do udziału w kampaniach społecznych, konkursach	1.000,00

				profilaktycznych i innych zadaniach związanych z realizacją programu.	
	851	85153	4300	Zakup usług pozostałych: zakup usługi – programy profilaktyczne: a) SP Nowiny b) SP Kowala c) SP Bolechowice d) Zespół Szkół Ponadpodstawowych	2.000,00
łącznie planowane wydatki z rozdziałów 85153 i 85154					167.291,32